

Inhoud

Redactioneel & Colofon

5

Aanpak Vmbo Anders

CSG Het Noordik in Almelo geeft sinds twee jaar het vmbo-onderwijs op een andere manier vorm. Geen klassikaal onderwijs, maar gepersonaliseerd leren met alle niveaus in een klas.

6

Kwaliteitsregister LBBO

Sinds de invoering van het kwaliteitsregister voor begeleiders hebben zich al driehonderd LBBO-leden ingeschreven. Het kwaliteitsregister is een belangrijk instrument voor je verdere professionalisering.

12

Recensie 'Gedraag je'

Twee psychologen leggen het principe van toegepaste gedragsleer uit, en hoe dit kan bijdragen aan een goed leerklimaat in de klas.

17

Wat werkt wél tegen pesten

Eind mei werd een onderzoeksrapport gepresenteerd waaruit blijkt dat veel populaire anti-pest-programma's niet effectief zijn. Ronald Kielman beschrijft uitvoerig hoe de onderzoekers te werk zijn gegaan en wat bewezen werkt.

18

Column Sansevieria

Alle soorten ouders op een rij en hoe je met hen samenwerkt.

23

Didactisch coachen

Onderwijsconsultant Lia Voerman beschrijft wat didactisch coachen is en legt uit waarom het belangrijk is om het stellen van vragen af te wisselen met het geven van gerichte feedback.

24

30

Zin en onzin van het vak woordenschat

Betty van Dam pleitte al eerder voor afschaffing van het vak begrijpend lezen in het basisonderwijs. In dit artikel werpt ze haar kritische blik op het woordenschatonderwijs.

35

Topboek!

De *must reads* van gedragsspecialist Arie Oosterwijk en orthopedagoog Mieke van Waaijenburg, respectievelijk *Pedagogische adviezen voor speciale kinderen* en *Het wonderbaarlijke voorval met de hond in de nacht*.

36

Krachtgericht coachen met beelden

De aanpak 'Krachtgericht coachen' kan een-op-een worden vertaald naar de praktijk van de beeldbegeleider.

40

Schoolbreed rekening houden met trauma

Onlangs verscheen Anton Horeweg's nieuwe boek *De traumasensitieve school*. In dit artikel legt hij uit hoe de school kan helpen de traumacyclus van een getraumatiseerd kind te doorbreken.

45

Recensie 'Handboek professionele schoolcultuur'

Over disfunctionele culturen binnen de school en hoe je die kunt ombuigen.

47

Agenda, Beter Begeleiden Voordeel en ledenacties

Beter Begeleiden, september 2018

Beter Begeleiden is een tweemaandelijks uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragspecialisten en beeldbegeleiders.

LBBO

Leyenseweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Petra van de Pol

Eindredactie

Ton Bunck

Hoofdreductie

Elleke van den Burg-Poortvliet

Redactie

Janny Buma, Engelen Houben-Feddema,
Josje Jaasma, Nettie Kramer, Lidy Peters,
Joke Verwoerd

Aan dit nummer werkten mee

Marijke Bouwhuis, Betty van Dam, Francis van
Haandel, Anton Horeweg, Diana Huijts, Ronald
Kielman, Arie Oosterwijk, Anny Peek, Astrid Pragt,
Sansevieria, Lia Voerman, Mieke van Waaijenburg

Beeld

Twan Wiermans, Nationale Beeldbank

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

5000

Verschijsing

Beter Begeleiden verschijnt vijf keer per jaar en wordt per post verstuurd naar alle leden van de LBBO.

Copyright 2018

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet aansprakelijk voor enig handelen op grond van de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

COLOFON

Modewoord

Dit schooljaar zijn weer duizenden kinderen voor het eerst begonnen op de middelbare school. Mijn zoon is er een van. Een nieuwe wereld heeft zich voor ons geopend. Oké, sommige dingen zijn niet anders dan vroeger. Zo kreeg zoonlief een splinternieuwe fiets. En we kafften zijn boeken zorgvuldig. Maar er is ook veel veranderd. Op zijn nieuwe school worden de zaakvakken gezamenlijk, thematisch aangeboden. In zijn schooltas zit een Chromebook. En de mentor van mijn zoon wordt coach genoemd.

Coach. Het woord komt terug in een top vijf van onderwijsjargon, gepresenteerd in een artikel in NRC dit voorjaar. De leraar van het jaar 2017 zegt er smalend over: 'Leraar is kennelijk een besmet woord geworden. Waarom?' Misschien heeft hij een punt. Maar eerlijk gezegd kan ik me er niet erg druk over maken. *What's in a name?* Het gebruik van de term coach is een manier om te benadrukken dat leraren in het primair en voortgezet onderwijs niet alleen aan kennisoverdracht doen, maar ook met leerlingen individueel in gesprek gaan over wat en hoe ze leerden, zodat ze daar een volgende keer baat bij hebben. Moet ik daar iets op tegen hebben?

In deze *Beter Begeleiden* komt het begrip coach vaak voorbij. Dat begint al in ons openingsartikel, waarin je leest over de Aanpak Vmbo Anders op scholengemeenschap Het Noordik in Almelo. Ook daar neemt het coachen van leerlingen een belangrijke plek in. Of neem het artikel waarin Lia Voerman ingaat op het begrip 'didactisch coachen' en beschrijft hoe je effectief feedback geeft en vragen stelt. En Marijke Bouwhuis en Astrid Pragt beschrijven hoe beeldbegeleiders de principes van krachtgericht coachen (een aanpak van Korthagen) kunnen inzetten.

Coach een modewoord? Misschien. Toch denk ik dat je het wel met me eens bent dat coachen een vaardigheid is waar ook jij als begeleider niet omheen kunt. Is het niet in een gesprek met een leraar of individuele leerling, dan wel in een gesprek met ouders. Ik hoop dat de artikelen je inspireren!

Elleke van den Burg-Poortvliet
hoofdreducteur@lbbo.nl

REDACTIONEEL